

MAGYAR-HOLLAND SZEMLE

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP

A „MAGYAR-HOLLAND TÁRSASÁG“ HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 4 SZ.
TELEFONSZÁM: J. 461—97—98—99.

Dr. Ch. Bakker van Bosse előadása.

Dr. Ch. Bakker van Bosse holland ügyvédnő, a Népszövetségi Ligák Nemzetközi Uniója kisebbségi bizottságának alelnöknője a „Külügyi Társaság“-ban „A nemzeti kisebbségek kérdése és a béke“ címen mélyreható előadást tartott. Az előadáson nagy és díszes közönség jelent meg.

Az illusztris előadónő többek között a következőket mondta:

— Akárhogyan is van, a kisebbségek nemcsak mostoha-
gyermekai a békeszerződéseknek, de még annál is rosszabb
helyzetben vannak; olyanok, mint az árva gyermek, aki, mi-
kor a szomszédban levest kér, verést kap. Elvégre a nemzeti
kisebbségek tagjai mind csak egyszerű, szerény emberek,
akik nem akarnak politizálni, szerény életükben keresik a
boldogságot és anyanyelvükön szeretnének beszélni. Szerinte
az egyetlen megoldás lenne a kisebbség és a többség lojális
együtműködése, hogy a kisebbség minden egyes tagját, mint
egyént kezeljék, akinek jogában áll a kisebbséghez vagy
többséghez csatlakozni és azon a nyelven beszélni, melyet
magáénak vall. Eddig a kérdés kezelésében azt a hibát kö-
vették el, hogy a sérelmeket mindig a többség vezetőivel tár-
gyalták meg.

Az előadást a „Külügyi Társaság“ elnöke, Apponyi Al-
bert gróf köszönte meg fenkölt, költői lendületű szavakkal.
Megállapította, hogy dacára az előadónő legnemesebb
idealizmusának, célkitűzései a legszigorúbb reálpolitikával
sem állanak ellentétben.

Ausztria és Hollandia.

Schober dr. osztrák alkancellár és külügyminiszter az „Osztrák-Holland Társaság“ meghívására előadást tartott, melyben Hágáról, mint a nemzetközi kapcsolatok központjáról és a város jelentőségéről Ausztriával vonatkozásban fejtette ki érdekes szempontjait. Az alkancellár bevezető szavaiban emlékeztetett arra, mit tett a hollandi nép, a hollandi kormány és mindezekelőtt a hollandi királynő a háborúsujtotta népek segítségreszoruló ifjúsága érdekében; nagy elismeréssel nyilatkozott az ember szeretet hatalmas munkájáról, mely ezer és ezer osztrák gyermeknek adott második otthon Hollandiában. Az alkancellár azután behatóan foglalkozott Hollandiának elévülhetetlen érdemeivel a nemzetközi jog érvényesülése terén. Természetes, hogy e törekvéseket a legmelegebb rokonszenvvel kísérték azok az államok, amelyek Hollandiával azonos helyzetben vannak és amelyeknek — lakosságuk relative csekély száma és földterületük kicsinysége dacára — magas színvonalon álló kultúrát kell védelmezniök. Hollandia példás munkájának azonban főleg olyan országok rokonszenvét kell felkeltenie, amelyeknek az őket ért sérelmek és szenvedések fölött joguk van panaszkodni. Így érthető, ha az osztrákok szíve is hevesebben dobog, ha Hollandiáról és Hágáról beszélnek.

Ausztria nem mulasztotta el azt, hogy a magánjogi és békekonferenciák munkálataiban, valamint a népjogi kodifikálási üléseken, kiküldött képviselői útján résztvegyen; osztrák egyetemi tanárokat hívnak meg előszeretettel az Academie du droit international (Nemzetközi jogi akadémia) tanszékeire. Az osztrákok számára a hágai atmoszféra egyébként is mindig kellemes és jelentőségteljes volt. Az osztrák reparációs fizetések alól való felmentés ügyét Hágában tárgyalták és annak sikerét a „jó hágai szellem“, amely a tárgyalásokat körülölelte, mozdította elő.

Schober dr. előadásának végén azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy Hága szerepe a nemzetközi fejlődés terén még korántsem ért véget, sőt talán még csak az elején van e folyamatnak.

A hollandi államadósság.

A hollandi államadósság 1930. július 1-én 2.450,064.350 forintot tett ki és így Hollandia minden lakójára 300 hollandi forint jut az államadósságból. Az ország 37 nagyobb városában a lakosság fejenkénti adóssága: Hf 354.50. Az államadósság 1925-ben egy fél milliárddal nagyobb volt, amennyiben 2.923,433.000 forintra rúgott. A legutolsó évek nagy közmunkáit (Akadémiai kórház Leidenben, Technikai főiskola Delftben, gátkiszélesítés Ymuidenben, mintegy 40 millió költséggel) kölcsön igénybevétele nélkül, a folyó bevételekből fedezték. A háborús évek alatt felvett váltságkölcst 300 millió forintig letörlesztették; e maradék a budgetenkívüli „kölcsönlap“-ban nyer fedezetet.

Magyar-Holland krónika.

Pro Hungaria Nőszövetség Hollandiában.

A *Pro Hungaria Nők Világszövetségének* megalakult a hollandiai csoportja. A hollandiai központ *Hágában* székel és a központ irányítása mellett alcsoportok működnek *Rotterdamban* és *Amsterdamban*, *Utrechtben* és *Leidenben*, a további szervezések folyamatban vannak. Főtevékenységük a Trianon elleni küzdelem szóban és írásban és az idegenbeszakadt, arra rászoruló magyar nő védelme és segélyezése. A hágai központ ügyvezetője *Kunéry Ilona dr.*, a Julianna gyermekkórház asszisztensnője. A Pro Hungaria hollandiai szervezeteinek számos előkelő holland nő tagja is van már. Az alakuló gyűlés lelkeshangú levélben üdvözölte *Réthey Ferencné dr.-né* központi elnököt.

Kultúrest.

Az amsterdami *Hungaria Magyar Egyesület* fényes keretek között tartotta kultúrestjét az *American-szálló* termeiben. Az ízlésesen összeállított és mindvégig magas színvonalon mozgó zenei program keretében amsterdami magyar művészek léptek fel, míg a *Révész Judith* és *S. Vaz Dias* kitűnő fordításában előadott „*Dráma*“ című Karinthy-vígjátékban az amsterdami magyarok hollandus barátai is közreműködtek. A közönség nagy tetszéssel fogadta a műkedvelők játékát. Az ünnepségen *Török Béla* hágai magyar követ is megjelent, akit *Horváth* elnök üdvözölt, rámutatva arra, hogy a Hungaria Egyesület társadalmi és felekezeti különbség nélkül egyesíti magában az egész amsterdami magyarságot. A kulturális programot holland és magyar zenekar kísérete mellett reggelig tartó tánc követte.

Ingyencsokoládé-napok.

A hollandi csokoládégyárosok érdekes ülést tartottak *Amsterdam*-ban. Ezen az ülésen szóba került, hogy *Hollandia csokoládépiaca nagymértékben csökkent*. Valamikor háború előtt az egész világon csak hollandi csokoládét és kakaót használtak, *ma ellenben már a legtöbb ország berendezkedett csokoládégyártásra*. Mindenféle módot megbeszéltek, hogyan lehetne a hollandi csokoládé hegemóniáját visszaállítani, végre C. H. *Brenstoek*, a csokoládégyárosok elnöke, *remek ötlettel* lepte meg kollégáit. Előterjesztést tett ugyanis, hogy *minden országban állítsanak fel telepét és elsősorban nagy propagandát indítsanak a hollandi csokoládéért*. *Csokoládé-napokat* fognak rendezni az összes világvárosban és ezeken a csokoládé-napokon *mindenki ingyen kaphat bizonyos mennyiségű hollandi csokoládét*. Gyermeknek előnyben részesülnek, amennyiben minden vásárlásnál kapnak egy cédulát és ha ezt a cédulát beküldik Hollandiába, akkor *külön kis csokoládé-állatot* küldenek egyenesen Hollandiából. A propagandaakció lebonyolítására *2 millió hollandi forintot irányoztak elő*.

Az egyik hollandi rövidhullámú leadó

reggeli hangversenye közben történt, hogy a nyitott ablakon át egy kakas kedélyesen belekukorékolt a bemondó beszédjébe. Az állomáson roppant restelték a hivatlan művész szereplését, de a távoli gyarmatosok örömmel nyugtázták a hazai kakas koloratúráriájának sikerült vételét. Erre a derék hollandusok elhatározták, hogy most már szándékosan közvetítenek egy ilyen hangversenyt, ami megtörténvén, Jáva szigetén ismét megtette a maga hatását, mert, mint az egyik gyarmatos írja, a hazai hangok felébresztették álmából a saját kakasát s az rögtön válaszolt is távoli rokonának. Ime, ezzel megvalósult a kakasok nemzetközi megértése, most már csak a nemzetek megértése volna hátra.